

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.31/3187-2024

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին և Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին օրենքների նախագծերի (Կ-722-27.11.2023-ՏՀ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում՝

- Նախագծի 1-ին հոդվածից առաջարկում ենք հանել է ՀՀ հարկային օրենսգրքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացվող 8.1-ին կետը: Նախագծի 1-ին հոդվածով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացվող 8.1-ին կետ նախատեսելու արդյունքում տնտեսավարողների համար, ըստ էության, ձևավորվում են լրացուցիչ պարտավորություններ, որոնց իրագործումը ապահովելու համար տնտեսավարողները ստիպված են լինելու կրել լրացուցիչ ֆինանսական ծանրաբեռնվածություն և վերջիններիս հաշվին ապացույց ձեռք բերելու գործոնը չի բխում գործարար միջավայրի բարելավման և կայուն զարգացման քաղաքականության սկզբունքներից:
- Նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասից առաջարկում ենք հանել «հարկային հսկողության ընթացքում» բառերը: Նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսվող Օրենսգրքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետում նոր լրացվող «ը» ենթակետում «հարկային հսկողության ընթացքում» բառերը ավելորդ են, քանզի նախատեսվող լրացման արդյունքում նախադասությունում կառաջանա «հարկային հսկողության ընթացքում» բառերի հաջորդական կրկնություն:

3. Նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսվող Օրենսգրքի 335-րդ հոդվածում նոր խմբագրությամբ շարադրվող 3-րդ մասի 6-րդ կետից առաջարկում ենք հանել «ՀՀ» բառը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը, այն է՝ «Օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, հերթական համարը եւ «օրենք» բառը: Օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենքի վերնագիրը:»:
4. Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 339.1-ին հոդվածի 3-րդ մասում առաջարկում ենք պահպանել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը, այն է՝ «Հղումները կատարվում են հստակ եւ ուղղակի:»: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 339.1-ին հոդվածի 3-րդ մասը հղում է կատարում Օրենսգրքում նոր լրացվող 339.1-ին հոդվածի 6-րդ մասին, որը, սակայն, Նախագծում բացակայում է:
5. Նախագծի 9-րդ հոդվածով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 352.1-ին հոդվածի 11-րդ մասին կատարված հղումը առաջարկում ենք խմբագրել: Հղում է կատարվել նույն հոդվածի 8-րդ մասին: Նախագծի 9-րդ հոդվածով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 352.1-ին հոդվածի 11-րդ մասին կատարված հղումն ունի վերանայման կարիք՝ նկատի ունենալով, որ Նախագծի 12-րդ հոդվածով նոր լրացվող 352.1-ին հոդվածը 11-րդ մաս չունի:
6. Առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածից հանվել է 1-ին մասը: Նախագծի 1-ին հոդվածով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացվող 8.1-ին կետ նախատեսելու արդյունքում տնտեսավարողների համար, ըստ էության, ձևավորվում են լրացուցիչ պարտավորություններ, որոնց իրագործումը ապահովելու համար տնտեսավարողները ստիպված են լինելու կրել լրացուցիչ ֆինանսական ծանրաբեռնվածություն և վերջիններիս հաշվին ապացույց ձեռք բերելու գործոնը չի բխում գործարար միջավայրի բարելավման և կայուն զարգացման քաղաքականության սկզբունքներից:
7. Նախագծի 12-րդ հոդվածով լրացվող 352.1-ին հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հարկային մարմնի կողմից տեխնիկական միջոցները կարող են օգտագործվել ոչ գաղտնի եղանակով: Նշված ձևակերպմամբ կարգավորումը, մասնավորապես՝ «կարող է» եզրույթի օգտագործումը ենթադրում է, որ հարկային մարմինը տեխնիկական միջոցներն օգտագործելու է գաղտնի եղանակով, սակայն կարող է նաև դրանք ոչ գաղտնի եղանակով օգտագործել: Իրավական որոշակիությունից ելնելով նշված դրույթը հստակեցման կարիք ունի: Ուստի Նախագծով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 352.1-ին հոդվածի 2-րդ մասը առաջարկում ենք խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «2. Հարկային մարմնի կողմից տեխնիկական միջոցներն օգտագործվում են բացառապես ոչ գաղտնի եղանակով»:
8. Նախագծի 18-րդ հոդվածը առաջարկում ենք խմբագրել նախատեսելով նույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունման վեցամսյա ժամկետ: «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն. «Եթե օրենսդրական ակտով (բացառությամբ Սահմանադրության) սահմանված նորմը կարող է կատարվել միայն այդ ակտով նախատեսված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, կամ դրա կատարումն ուղղակիորեն պայմանավորված է ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունմամբ, ապա օրենսդրական ակտի անցումային դրույթներով սահմանվում են նաեւ՝ 1) օրենսդրական ակտի այն մասերը, որոնք գործելու են

ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից. 2) ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի ընդունման նախատեսվող ժամկետը:»։ «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջը պահպանելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի անցումային դրույթներով նախատեսել Նախագծով նախատեսված Կառավարության եւ հարկային մարմնի կողմից ընդունման ենթակա ենթաօրենսդրական ակտերի ժամկետները, ինչպես նաեւ այդ ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունմամբ պայմանավորված նորմերի գործողության առանձնահատկությունները:

«Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծում՝

1. Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացնել նոր 31.9-րդ գլուխ, որը վերաբերում է հարկային մարմնի կողմից առգրավված էլեկտրոնային սարքերում կամ կրիչներում պարունակվող թվային տվյալների զննում կատարելու թույլտվություն ձեռք բերելու վերաբերյալ գործերով վարույթի կարգավորումներին: Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 1-ին հոդվածով կարգավորվում են նույն օրենսգրքի գործողության ոլորտի հետ կապված հարաբերությունները, իսկ 3-րդ հոդվածով՝ Վարչական դատարան դիմելու իրավունքի հետ կապված հարաբերությունները: Հարկային մարմնին, որպես վարչական մարմին, վերապահված չէ հարկային մարմնի կողմից առգրավված էլեկտրոնային սարքերում կամ կրիչներում պարունակվող թվային տվյալների զննում կատարելու թույլտվություն ձեռք բերելու վերաբերյալ գործերով դատարան դիմելու իրավասություն՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի իմաստով: Բացի այդ, հարկային մարմնի կողմից առգրավված էլեկտրոնային սարքերում կամ կրիչներում պարունակվող թվային տվյալների զննում կատարելու թույլտվություն ձեռք բերելու վերաբերյալ գործերով քննության կարգին վերաբերող հարցերի կարգավորումը ընդգրկված չէ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի գործողության ոլորտում կարգավորվող հարցերի շարքում, ինչը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 1-ին հոդվածով: Ուստի «Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացվող նոր 31.9-րդ գլխի կարգավորումները առաջարկում ենք համապատասխանեցնել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 1-ին եւ 3-րդ հոդվածների կարգավորումներին:
2. Նախագծի 3-րդ հոդվածով նոր լրացվող 222.29-րդ հոդվածի 2-րդ մասը առաջարկում ենք խմբագրել և լրացնել նոր՝ 4-րդ մասով՝ նախատեսելով վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքներ բերելու վերաբերյալ կանոնակարգումներ: Նախագծի 3-րդ հոդվածով նոր լրացվող 222.29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն գլխով նախատեսված գործերով վարչական դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտը վերջնական է, վերանայման ենթակա չէ և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից: Այս կապակցությամբ հարկ է նկատի ունենալ, որ ՀՀ Սահմանադրական դատարանը իր 2017 թվականի դեկտեմբերի 19-ի թիվ ՍԴՈ- 1395

որոշմամբ արձանագրել է, որ հատուկ վարույթի շրջանակներում վարչաարդարադատական ընդհանուր կանոններից տարբեր՝ առանձնահատուկ իրավակարգավորումներ նախատեսելը կոչված է երաշխավորելու ՀՀ Սահմանադրությամբ նախատեսված (61-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 75-րդ հոդված)՝ արդյունավետ դատական պաշտպանության իրավունքի իրականացման կազմակերպական և ընթացակարգային ընդհանուր սկզբունքների իրացումը, միտված է արագ, արդյունավետ արդարադատության իրականացմանը, հանրային իրավական նշանակության հրատապ հարցերի լուծմանն ու անձանց՝ Սահմանադրությամբ ու օրենքով ամրագրված իրավունքների պաշտպանությանը: Ուստի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի բողոքարկման իրավունքի սահմանափակումը խնդրահարույց է: Հետևաբար, առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածում նախատեսել վերջնական դատական ակտը բողոքարկելու վերաբերյալ կանոնակարգումներ:

«Առևտրի և ծառայությունների մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը առաջարկում ենք հանել նախագծերի փաթեթից:

«Առևտրի և ծառայությունների մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով կատարվող փոփոխության արդյունքում տնտեսավարողների համար, ըստ էության, ձևավորվում են լրացուցիչ պարտավորություններ, որոնց իրագործումը ապահովելու համար տնտեսավարողները ստիպված են լինելու կրել լրացուցիչ ֆինանսական ծանրաբեռնվածություն: Այլ կերպ ասած, տնտեսավարողների համար ձևավորվում է ավելի ծախսատար միջավայր, քան առկա է ներկայիս իրավիճակում:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ